

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

A szerkesztő iakása:
Susak - Glavan ház.

Előfizetési ár - Associazione:

Egy évre Per 1 anno 6.— fr
Félévre » 6 mesi 3.— »
Negyedévre » 3 » 1.50 »
2 hóra » 2 » 1.— »
Külföldre 1 évre . . Per l'estero 8.— »

Hirdetések és nyiltterek:

Főlvétetnek árszabály szerint Battara P. könyvnyomdájában vagy a kiadóhivatalban, Susak vanház), továbbá Goldberger A. V. Schwarz Gyula, Eckstein Bernát, Fischer A. hirdetői irodájában Budapest, Váci utca, Opper B. nélf, Bécs, Stubenbastei N. 2

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1892 január 17

Megjelenik minden vasárnap

17 Gennaio 1892

A favámok. A magyar kikötő várost, a favámok bizonyára a legközelebből érdeklik és érintik. A kontinensen ugyanis alig van kikötő, mely ely élnék falgalommal díszkedhetne, mint Fiume, s így kétszeres érdekünkben áll figyelemmel kísérni a favámokra vonatkozó mzzanatokot. A Franciaország törvényhozása által a támport mert köztudomása, hogy Franciaország tölgyfaszükségletének jelentékeny részét Magyar- és Horvátországból szerezte ki mindaddig, míg az 1891. év nyarán élethe léptetett vámok a bevittelt meg nem gátolták, illetőleg azt lényegesen meg nem apasztották. Csaknem egyidejűleg ezzel, az oroszországi és romániai favámok szabályozása is csökkentette fakeskedésünk nagyobb mérvű fellendüléséhez fűzött reményeinket mert Oroszországba az ott lényeges fogyasztás tárgyát képező fenyődeszka beszállítása lehetetlenné vált. Románia pedig, midőn vámtételeinek minden állammal szemben egyenlő megállapítását határozta el, megfeledezett arról, hogy korábbi védvámjait a fa bevitele tekintetében velünk szemben leszállítsa.

Nem állítjuk, hogy mindezen események fakeskedésünkre nézve végezetek volnának, de az minden esetre tény, hogy a forgalom nagyobb mérvű fellendülésének nehezen elvárható akadályait képezik. Kárpótlást ezen veszteséget az év végén a szövetséges államokkal megkötött vámegegyezés volt hivatva nyújtani. Némileg nyújtott is és ennek jelöl kell tekintenünk Németország fahozatati vámtételeinek leszállítása fölött elhangzó azon kesergést, melyet a „Münchener Allg. Zeitung“ egyik közelebbi száma reprodukál, jelezve a németországi fűrészgárak elége-

delenségét, a behozatati favám mérséklése miatt. Pedig, mint a nevezett lap is kiemeli, ez a vámmérséklés nagy jelentőséggel nem bír és egyáltalán nem szolgálthat komoly okot annak feltételezésére, hogy Németország belső kereskedése s behozatati vámok mérséklése által lényegesen befolyásoltatni fog, mert hiszen a hosszszában fűrészelt faárak 1000 kilogrammjának 20 márkában megállapított váma, mely az összes favámok alaptételét képezi, még mindig elég magas arra nézve, hogy a belső fakeskedés érdekei csorbát ne szenvedjenek. Ausztriában sem kötnék a fakeskedők vérmes reményeket a favámok leszállításához, melyeket még mindig sokkal magasabbaknak tartanak, hogy sem a Németországba való bevittelt élnkülését előidézhetnék.

Mindenem véleményeket és a tényleges adatokat egybeahasonlítva, az tünik ki, hogy a vámegegyezés csak csekély mérvű kárpótlást nyújt az orosz- és francia favámok felemelése folytán bekövetkezett hátrányokért. Kétségtelen ugyan, hogy Németország azon faanyagokat, melyeket belső falgalommal előállítani nem képes, az osztrák-magyar monarchia területéről fogja legalább részben beszerezni, de ezt a magas vámok dacára, eddig is tetto és így legfeljebb annyit helyezhetünk kilátásba, hogy ezen faanyagok szállítása kissé élnkebb s o forgalom biztosabb és állandóbb jellegű lesz. Nem kicsinyeljük ezen eredményt sem, mert a helyzet ennyiben legalább javult; vérmes reményeket azonban a fauzlet tekintetében nem köthetünk az új vámtételekhez és egyelőre meg kell elégednünk azon kilátással, hogy a védvamos rendszer falain ütött rések mindinkább gátogatni fognak és el

gog következni azon idő, midőn a favámok megállapítása tekintetében is, nem néhány belső fakeskedőnek, hanem a fogyasztóknak érdekei lesznek irányadók. „M. K. L.“

Kikötőnk tengeri áruforgalma 1891. év első 11. havában

Fiume tengeri kereskedelmi forgalma a fentjelzett időszak alatt tekintve a gabona és lisztneműek ez időszakon kiadvóztól fogalmi viszonyait, eléggé kedvezőnek mondható. — Az összforgalom ugyanis kitért 4.4331.99.3 m. m.-t 71.238.100 drbot és 75835.1 köbmétert, mely a mult év hasonlószaki forgalmával szemben csökkenést mutat; a métermázsákban kitértetett áruknál 379815.6 q. val és a köbméterekben kitértetett áruknál 4955.1 köbméterrel, míg emelkedést a darabszámban kitértetett áruknál 21.240.682 darabban. — Az összforgalomnál mutatkozó csökkenést a kivittelnél összerepet játszó liszt és gabonaneműek forgalmának csökkenése okozta, amennyiben ezen árukból az előző évi forgalommal szemben nem kevesebb mint 328839.4 qual kisebb mennyiség került kivitelre, mi az összes súlyszert kimutatott kivitteli forgalom alakulására kedvezőtlen hatással volt.

A gabona és lisztneműek kivittelnél mutatkozó csökkenést ellensúlyozza azonban a faeműek s különösen a donga kivittelnél mutatkozó tetemes emelkedés, melyhez hasonlót eddig még nem ért el piacunk.

Lisztbehozatal vasuton Fiumába és Triesztbe.

Az 1891. év december havában Fiumába és Triesztbe összesen 79019.2 métf. mázsa magyar liszt érkezett vasuton és pedig 65761 q.u Fiumába 13256.2 q.u Triesztbe.

E mennyiség az egyes hazai piacok szerint a következőképp oszlik meg:

Table with 4 columns: Location, Quantity (q.), Price (q.), and Total. Locations include Budapest, Debreczen, Szeged, N. Várad, Arad, N. Kikinda, Velence, Károlyváros, Barcs, Losoncz, Miskolcz, Eszék, Temesvár, Újvidék, Hatvan, Delta, M. Vásárhely, Gyula, Zágráb, B. Kula, Kaposvár, Sziszek, Eger, Monor, Siófok.

Összesen 65,763.00 q. 13,256.17 q.

A mult évben összesen érkezett Fiumába és Triesztbe 621,472.4 met. mázsa liszt, mely mennyiség az előző évi behozatallal szemben 161426.7 métf. mázsnányi csökkenést tüntet elő.

Fiume régi öakormányzata.

(A „Fiume“ eredeti társzaja)

Irta: Feszt Aladár

III.

„A velenceiek folyton fenyegetnek — úgymond. A kapitány jelenlétére égető szükség van. Neki kellene hivatalból kifolyólag a várost és várat kellő védelmi állapotba helyezni. Ó a város feje. Illő, hogy tagjaival vagyis a polgárokkal a veszedelmet megoszassa. Azért jöjjon el és maradjon a városban. — Ha nem tenné, kegyeskedjek a főherceg egy más kapitányról gondoskodni, aki velünk éljen, örömlünkben és bajunkban osztozzék.“

Ez a baj különben megvolt másutt is. Így Triesztben. Mikor itt a régi statutumot 1550-ben reformálják, mindjárt a bevezetésben kiemelik, hogy a kapitány első sorban kötelességének ismerje a várkastélyt kellő védelmi állapotban tartani s azt a bárhonnan jövő támadások ellen megóvni.“

1609-en innen azonban megváltozik a helyzet; báró Della Rovere István, az új kapitány, minden tekintetben kiváló tevékenységet fejt ki úgy a város, mint a korona érdekében.“

1) U. o. 1697 marc. 1. — 274 l.
2) Trieszti statutumok, 1650, I. s.
3) Feszt Aladár: Fiume és az uszkokok.

A kapitány oldala mellett mint a központi hatalom kirendelt közege szerepel a fejedelem által kinevezett főherceg v. császári vámszedő (Datiarius). Ez a fiscus képviselője. Kezeli a kincstárt megillető jövedelmeket s a kamarának beszolgáltatja.“

A törvénybíró.

A kapitány helyettese Fiumében a törvénybíró (vicarius, locumtenens, in-ter maleficiorum . . . vicario, luogotenente, giudice de' malefici.)

A törvénybíró ügykörét a következőkben lehet körülvonalozni. Mint locumtenens v. vicarius a kapitány távollétében ennek a hatáskörébe lép. Mint iudex maleficiorum pedig törvényt lát az összes bűnperekben — az aprórendőri kikihágások kivételével, — s a 10 lirányi összeget meghaladó polgári perekben. Büntethet és bírsgolhat a statutumok értelmében akárkit. Az ünnepek s ugynevezett ferialis napokon kívül minden nap legalább egy óra hosszát igazságot tesz; az ítékezés kezdetét ünnepélyes harangszó jelzi.“

E hatáskör lényegileg azonos azzal, melyet a más római birodalom municipiumaiban a legatus Augusti pr. pr.

4) P. C. I. 1584 máj 24. Dominus Joannes Milosich datarius XL-mi
5) Stat. I. 2

gyakorolt. A legatust szintén a bűnperekben s a nagyobb polgári perekben való bíraskodás illette meg, míg a bűntelügyekben a választott duumviek bíraskodtak.“

A törvénybíró v. alkaptányt 1574-ig szintén az uralkodó nevezta ki. Ez évtől kezdve a város választja, a következő qualificáció szerint; először is jog tudósnak (iuris doctornak) kellett lennie; másodsor pedig idegennek, hogy ítéletében annál pártatlanabb lehessen. Ugyan ezen okból nem volt szabad, hogy rokonsága legyen a városban, A velencei alattvalók politikai tekintetből nem bocsáttattak e hivatalra. Előnyben részesültek első sorban az osztrákok (Trieszt, Görz), aztán a pápai és spanyol (lombardi és nápolyi alattvalók.) Az olasz nyelv ismerete nélkülözhetetlen feltétel volt. Amint hosszú névsoruk bizonyítja, a törvénybírák kivétel nélkül olasz nevű, eredetű és műveltségű férfiak voltak.“ Magasabb műveltségüknel, kiváló társadalmi állásuknál és széles hatáskörüknel fogva kétségkívül döntő szerepük volt a város kulturái életében is. A kapitányok gyakori távol-

6) Marquardt: Böm. Statverwaltung. (Idézi Bullé Fr.: Salona; Spalato, 1885. — 16 l.
7) Valvasor: Die Ehre des Herzogtums Krain IV. 15.

8) A névsor Tomsichnál; Notizie storiche sulla città di Fiume, 66 l. — Kézirata a városi levéltárban (kiegészítésére szorúl).

lété állásukat csak még fontosabbá tette —

Triesztben e hivatal már nem oly kizárólagos fontosságú. Ott ugyanis az alkaptányi méltóság külön van választva a törvénybíróétól.“

A törvénybíró hivatalba lépésekor esküvel fogadja, hogy hífi marad a fejedelmhez. Hivatalában isten dicsőségére, az uralkodó javára, a statutumok értelmében fog eljárni. Ítéleteiben pártatlan, lesz. Szem előtt tartja a város igaz követeléseit. Szívén viseli az özvegyeknek, árváknak és elhagyottaknak ügyét, hogy elnyomást és áldóztatást ne szenvedjenek. Kezei tiszták lesznek. Ajándékokat el nem fogad. Megvesztegetésre nem hajlik.“

Hivatala rendszeren két évig tartott.“ Leteltével felelősségre volt vonható a syndicatus által, — csakúgy, mint a többi tisztviselő; följelentés vagy panasz esetén be kellett válnia a törvényes feyelmi vizsgálat eredményét.“

A bírák.

A fiumei tanács élen két bíró állott

9) Rossetti: Mediazione storico-analitica sulle franchigie di Trieste, Venezia 1815. — Egy része újra lenyomva függékben a Scussa Storia Cronografica-ja után 265 l.

10) Stat. I. 3.

11) Valvasor, i. h.

12) Stat. I. 12.

A fiumei kikötő fontosabb áruinak forgalma

(Szánázási érendelkezési helyszerint kitüntetve.)

1892 január 1—10-ig.

I. Behozatal vasúton Fiuméba:

Buza: Beleg 313, Kaposvár 102, Brod 103, Banjaluka 101, összesen 619.

Tengeri: Báltaszék 404, Körmend 101, Villány 206, Dombóvár 923, Pinczehely 300, Barcs 104, Német-Boly 104, Dárda 304, Uj Gradiska 206, Eszék 873, Orosháza 102, H. Gyöngy 205, Brod 607, M. Ilye 200, Kaponca 417, Jasenovac 102, Novska 100, Samac 100, Uj Kapella 808, Sziszek 301, Roic 103, összesen 6572 qn.

Árpa: Pinczehely 211, Gyula 101, Simontornya 503, Gyoma 809, Bános 200, Budapest 1107, Vinkovce 210; összesen 3141 qn.

Liszt: Budapest 215757, Temesvár 403, Szeged 402, Debreczen 31407, H. Mező Vásárhely 103, N. Varád 907, Ujvidék 102, Eszék 404, Detta 204, Leibach 1000, Miksder 102; összesen 250791 qn.

Bab: Miskolc 100, Kőrös 102, S. Szob 100, Kis Várda 101, Szilágy 100, M. V. Hely 115, Bethlen 200, Delnice 30; összesen 848 qn.

Cukor: Szerencs 900, Bükk 100, Szombathely 808, B. Falu 79, Grussbach 505, Kolomea 201, Meitzleindorf 44, Oklava 200, Austerlitz 101; összesen 2938 qn.

Épületfa: Budapest 10677, S. Szob 405, Técső 1424, Szigetvár 417, Barcs 2626, Szeged 210, Szurdok 100, Huszt 125, Zombor 200, Arad 605, Uj Gradiska 208, Sziszek 56216, Károlyváros 921, Töpliz 206, Fuzine 519, Kőrös 610, Skrad 207, Lokve 30876, Delnice 427, Ogulin 33959, Babocza 408, Berzenze 10886, Brod B. 718, Leibach 515, Lenik 619, Yrbovszko 930, Zdenica 31600, Gomirje 1230, Bistrica 51515, Nisch 10100, Adelsberg 105, Triest 720, Novi 708, Villach 104, Zágráb 416, Volsberg 100, Sombor 200, Novoka 90, S. Georgen 510, Buczac 104, Sagor 200; összesen: 272114 qn.

Donga: Sziszek 18898, Brod 18075, Czapiag 5231, Stanislaw 791, Verbanje 100, Mitrovic 402, S. Szob 1321, Sirag 21000, Uj Gradiska 71208, S. Gorond 63582, Nisch 10100, Kőrös 40000, Dubica 1285; összesen 251993 qn.

II. Behozatal tengeren Fiuméba:

Bor: Curzola 729.2, Lissa 532.9, Almissa 636.3, Pago 122.9, Caribago 13.2, Milna 506.9, Vallegrande 1329.8, Coma 1029.9, Bol 530.1, Spalato 2133.6, Metkovich 2663.9, Pola 4.7, Postire 1429.2, Solta 673.1, S. Pietro 745.3, Curzola 711.9, Gelsa 591.5, Cattaro 1171.0, Bobovischie 928.9, Rosario 279.3; összesen 17361.6 qn.

Dohány: Cavalla 820.6, Alexandria 14.5; összesen 835.1 qn.

Pamut és Pamutáru: Liverpool 451.2, Konstansinapoly 132.3; összesen 583.5 qn.

Déligyümölcs: Triest 100.4 qn.

Cserző anyag: Smirne 916.8.

Buza: Triest 1047.

Közén: Traghetto 7370, Glasgow 3764.3; összesen 11134.3 qn.

Vas és vasáru: Liverpool 106 qn.

Kender: Napoly 100.5 qn.

Zöldség: Ancona 94, Chioggia 500, Cupramarittima 20; összesen 604.

Donga: Zeng 147.900 drb, Novi 30000 drb; összesen 1,779,900 drb.

Épületfa: Zeng 180 m³.

III. Kivitel tengeren:

Liszt: Liverpool 8546.0, London 3099.9, Glasgow 14590.6, Bristol 737.0, Grimsby 1219.2, Leith 6193.8, Rouen 20928.0, Padang 98.1, Ancona 120.0, Zeng 94.0, Metkovich 479.0, Caribago 69.0, Pola 531.0, Cittavecchia 100.0, Cherso 56.0, Ika 40.0, Novi 110.0, Zara 190.0; összesen 57201.6 qn.

Bor: Rouen 2116, Velence 1001; összesen 2216.1 qn.

Cellulosa: Liverpool 300, Leith 1002; összesen 1302 qn.

Árpa: Grimsby 5987.8, Antwerpen 00.0, Rotterdam 24756.0; összesen 31843.8 qn.

Tengeri: Messina 500, Velence 2534, Rotterdam 1113; összesen 4147 qn.

Bab: Bari 99.5, Messina 425.0, Rouen 4000, Barcellona 900, Bristol 100, Antwerpen 7949, Liverpool 200, London 2896, Rotterdam 1100; összesen 17669.5 qn.

Nyerscukor: Ancona 5543.3, London 3000.3; összesen 8543.3 qn.

Cserkivonat: Messina 29.1, Bristol 4494, Antwerpen 2040, London 578.9, Liverpool 1050; összesen 8192 qn.

Donga drb.: Barletta 2100, Bari

38585, Messina 11000, Trappani 78700, Leith 19062, Cetta 60000, Malta 331455, Rouen 15100, Marseille 587114; összesen 1819016 drb.

Talpfa drb.: Alexandria 7600, Malta 485; összesen 8085 drb.

Fatábla drb.: Palermo 178900, Genua 44692; összesen 223592 drb.

Négyszögf. drb.: Barletta 123, Malta 1245, Barcelona 142, Trappani 26000, Manfredonia 35, Palermo 100; összesen 28645 drb.

Cserfa m³: Rouen 147.7, London 400, Glasgow 200; összesen 747.7 drb.

A municípális választások.

A városi képviselői tagok választása e hó 14-én megtörtént. — A többség már a választást jóval megelőző időben, észrevehető eg a hazafias és kiváló fiumei polgártársunk Dr. *Mayländer* Mihály mellett nyilatkozott s így az ellenjelölt *Walluschmij* Adal. habár a legbizonyosabbra vette megválasztását, a beadott 255 érvényes szavazat közül csak 79-et kapott, a Dr. *Mayländer* Mihály 179 szavazatával szemben. — Az alközségek részéről *Kucich* Ferenc választott meg, mivel szemben *Jugo Antal* 3, és *Walluschmij* Antal 3 szavazatot kapott.

A fiumei országgyűlési képviselő választásához.

Hogy a fiumei képviselő választások előtt is rendezes megnyilatkozni egy kis „opponálhatnám” viszketegegy nagyon természetes dolog. Másutt ez a viszketegegy még nagyobb erővel tör ki, s még sem bomlik meg a világ rendje, sőt a nagy hű hó és láma ellenére, és a lármázók nagy csudálkozására az győz, a ki köré a többség csoportosult. Tudjuk, hogy Fiumében is itt-ott kezdett megnyilatkozni ez az ellenzéki viszketegegy, melyre ezúttal jó gyógyító flastrom volt, gróf *Zichy* Ágost kormányzó tapintatossága. Még az sem használt, hogy a Fiumében rejtőző néhány titkos levelező mint az már nem egyizbe megtörtént, a budapesti sajtó is igényben vette, hogy a kormány jelöltjének megválasztása, minél több intriga és beszantás között történeket meg. — Így, valaki a *Budapesti Hirlaphoz* küldött levélben „keservesen” (sic!) panaszkodik, hogy a kormány erőlteti a *Csermatony* megválasztását. Halljuk ezt a „keservesen panaszkodó” minden választás előtt, de az irányadó fiumei elemek a választáskor, különös mó-

don mégis csak a szabadelvű párt jeleltére adták szavazatukat. Azt mondja a „B. H.” hogy *Csermatony*, ki 1879 óta képviseli Fiumét, soha se törődött vele. Nem soroljuk föl a tényeket; tudja mindenki, hogy van annyi, melyből egy is elég lenne, hogy a „keserves” levelező állítását a maga értéktelenségében mutassuk be. — Hogy a „B. H.” levelezője tényeket ferdit, az még csak hagyján, azonban azt állítani, hogy a szabad kikötő megszüntetése alkalmával, ha Fiume magától meg nem mozdul, *Csermatony* nem eszközölte volna ki az egyenlőséget *Triest*tel; ez a legnagyobb abszurdum! Csodáljuk, hogy a „B. H.” így félrevezetett magát. A szabad kikötő megszüntetésénél semmiféle „egyenlőség” kieszközlésére nem volt szükség mert a dualizmus alapján úgy *Triest*re mint *Fiume*-ra a törvények egyenlő mértéket alkalmaznak e tekintetben is.

Ugyan miéle beszéd hát az ilyen?

Ciotta polgármester betegsége folytán a municípium első alelnöke Dr. *Gelletich* Miklós már kibocsátotta a képviselőválasztásra vonatkozó értesítést. — E szerint a választás mint azt külön már említettük is, a f. évi január hó 31-én a városháza nagy termében fog megtartani, az e célra megválasztott párt bizottság ellenőrzése mellett. — E bizottság elnöke dr. *Gelletich* Miklós, helyettese Dr. *Vio* Ferenc. Választási jegyző *Conte de Domini* Leonard, helyettese *Derenzini* József; a szavazatszedő bizottságban: h. elnök *Weber* Frigyes, jegyző: *Burgstaller* Károly, helyettese *Milincovich* János.

Helji és különféle hírek.

József főherceg Fiumében. *József* főherceg, és neje *Clotild* főhercegné asszony, továbbá leányai *Mária* Dorottya, *Clotild* Erzsébet főhercegné is fenségeikkel e 13 kán gróf *Széchenyi* főudvarmester ki sérejtében megérkeztek. — Ő fenségeiket a vasuti állomáson *Ciotta* polgármester betegsége folytán *Gelletich* Miklós I alelnökön kívül, *Catinelli* tábornok, *Liszkay* fiumei honvéd századparancsnok *Biscontini* Heurik, rendőrfőnök, *Prodan* János városi képviselő; esztületi tag, Dr. *Kiselyk* orvos, *Seemann* a haditengerészeti akadémia parancsnoka, és *Krauss* állomásfőnök fogadták. Ő fensége *Catinelli* tábornokon kívül, még többeket tüntetett ki megszólításával. — Gróf *Zichy* Ágost kormányzóknak, ki ugyanaz nap, de később érkezett meg, a fogadtatásnál jelen nem lehetett.

Az Adria gőzhajózási társulat kormánybiztosa. *Zeyk* Albert volt miniszteri tanácsos a m. kir. tengerészeti hatóságnál az Adriatársulat kormánybiztosává nevezetett ki.

A magyar tengerihajózási új főfelügyelő. *Ruediger* Ernő I. oszt. sorhajóhadnagy a cs. és kir. haditengerésznél, az elhunyt *Szende* Fülöp helyére a m. kir. tengerhajózási főfelügyelővé nevezetett ki, egyúttal föllemlítjük, hogy *Scholmátschi* A. Otcár révalkapitány, a m. kir. vasuti és hajózási biztossá felügyelő-séghez nevezetett ki.

Kereskedelmi tengerészeti tisztek kinevezése. A fiumei m. kir. tengerészeti hatóság *Randich* Károly costrenast. barbarai születésű tengerész hadnagyot, hosszujaratu kereskedelmi tengerész kapitányává, *Jellencich* Avellino costrenast. barbarai születésű tengerészt pedig kereskedelmi tengerész hadnagygyá nevezte ki.

A m. kir. tengerészeti hatósághoz, kormánybiztossá kinevezett *Zeyk* József helyére, mint a *Bilancia* írja, *Keassay* J. konstantinápolyi osztrák magyar konzul nevezetnek ki.

László főherceg nagy birtokos. Több lapban olvassuk azt az örvendetes

(Iudices rectores, — giudici rettori). Ezek a város autonóm jogainak képviselői a központi hatalommal szemben, s a helyi kormányzat tekintélyének és hatalmának megszélyesítői.

E tisztség kettős formájának eredete a római municípiumokig vihető vissza, melyek előtt viszont a két consular intézménye lebeghetett példaképen. Már a lex Julia municípális (45 K. e.) a városi tanácsok (senatus v. ordo decorinum) élére a duumvireket állítja. Ezeknek a hatásköre lényegileg azonos a későbbi kettős városi bírakkéval. A duumvirek ugyanis 1.) a kisebb pörökben bíraskodnak (a nagyobbak a legatus Augusti hatáskörébe tartozván); 2.) a népgyűléseken elnökölnek s a többi tisztviselőket kinevezik (facere creareque) 3.) a tanácsban (senatusban) is elnökölnek 4.) távollétükben a praefectussal helyettesítik magukat. 14)

Fiumében a két bíró szerepe olyképp definiálható, hogy az egyik a kormányzó volt bizalmi férfi. Ehhez képest az első a kapitány nevezik a szűkebb tanács tagjai közül; a nagy tanács csak megerősíti hivatalában. Ez a *iudex capitanealis* (iudice capitaneale). A másodikat, ugyancsak a kisebb tanács tagjai közül, a nagy tanács választja. Ez a *iudex populii* (iudice del popolo).

A iudex populii választásának módja

14) Bullé Fr. Salona 20—21 l.

ép oly eredeti mint bonyodalmas. A városi jegyzője ugyanis annyi fehér cédulát készít ki, a hány tanácsos jelen van E papirlapok mind tiszták, — háromnak kivételével, melyekre ez van írva: *bíróválasztó*. Egy városi tisztviselő azután e cédulákkal sorra járja a tanácsurakat s velük sorsot húzat. Az a tanácsos, ki előszörre húz ki egy bíróválasztó cédulát, fölkel helyéről s a jegyző elé járul. Itt először ünneppélyesen megesküszik, hogy se kérelem, se pénz, se másnemű megvesztegetés nem indítja a bíró kijelölésében, hanem tiszta meggyőződése, mely szerint a legjobbat és legalkalmasabbat ohajítja a város bírájául. Ezután benomondja a jegyzőnek saját jelöltje nevét. Szintúgy tesz a másik két tanácsos is, kik a sorshúzás eredményéhez képest a bírójelölésre felhivatnak. Az ily módon kijelölt három személy közül azután a tanács összes tagjai relatív szótöbbséggel választják a nép bíráját.

A megválasztott bíró köteles hivatalát elfogadni. Ellenesetben 50 kis lirát tartozik bírságul fizetni. Ez alól csak a kapitány, törvénybíró s a hivatalban lévő bírák menthetik fel, ha vonakodásának okát kellően beigazolni képes.

A két bíró hatásköre a következő: 1.) Bíraskodnak a kisebb pörökben — polgári ügyekben 10 lirán alul — a házber, munkás és cselédbérré vonatkozó ügyekben: ezen határon belül be-

látásuk szerint bírsághatnak, elfogathatnak s elítélhetnek bárkit. — 2.) Ők a város ügyészei: kifelé ők képviselik a község érdekeit, pörököt viselnek és védelmezik a város igazait. — 3.) Ők hívják össze a szükséghez képest úgy a kis mint a nagy tanácsot a kapitány előzetes beleegyezésével. — 4.) A tanácsüléseken ők indítványozzák a határozatokat. — Tavollétük esetén helyettes (substitutust) állítanak.

A bírói hivatal ideje csak hat hónapra terjed. A bíróság-viselt tanácsos hivataloskodásának telelte után egy éven át újra nem választható.

A bírák kötelesek állandóan a városban lakni, honnan a kapitány engedelmé nélkül nem távozhhatnak. Az e szabály ellen vétő bíró egy havi fizetését fizeti bírságul.

Ilynemű mulasztásra alig van eset; — kivált nem a nép bírája részéről. A iudex populii, mint a tanács bizalmának letéteményese, állandóan a polgárság közvéleményének közvetlen hatása alatt áll, mi folyton ébren tartja benne felelőssége érzetét. A nép bírái vizályok, háború és pestis idején mindig helytállanak. Jóban és rosszban valódi megtestesítői a város közérzetének és felfogásának. Sokszor saját személyük veszélyeztetésével is igyekeznek a közönségnek beléjük helyezett bizalmát kiérdemelni.

hírt, hogy

venni kés

Báró mentő e népszerűt lig hallott pokban t az Ika a szokot é áldozatja családja nemes *Litrow* nyugalma ügyelő, e ban éli n tal tartan *geren* *Litrow* *halászai* értekezni. sánap d az abbazi ben. — *Litrow* ját tetszé

A *pec* pécsi dal mellett, e 30 éves arról lapu véti ünne dalárda a vezhető a így meg viszhangu lakossága ség kíván tart, s ez dalos kör githetné ről előre hogy a d fogadtatás lárda fium közönkint adni.

József herceg el készülm műtermé noki ruhá E szobrok s egy más számára k lakítottak tek be. *K* nyított *Stu* a főherceg jól el van bor *László* és helyzett a főherceg tek a műv Alcsutra é

A „*Ten* zseniális n közhasznú gyűjtemény tánt *Felm* professor s magyar* ge *suth* Lajos nem így sz folymában *gerhez* mag mások így magyar ifj ték e jelsz

A halás lászok, kik lászóbarák a *Quarnero* és kivált v kájuk közb kén éjjel is bárka szem elég friss l erős szélrol len fölfordi jöcskán; k dig, a gazda A másik h hajnalban csetlenségr zási társasá tányát, *Lov* „*Ika*” gőz

hirt, hogy József főherceg részére meg-
venni készül.

Báró Mundy Abbaziában. A bécsi mentő egyesületnek Budapesten is oly népszerű titkára Abbaziában időzik. Alig hallotta meg híret a közelmúlt napokban történt szerencsétlenségnek, mely az Ika alatti vízekben a chioggiai halászközt érte, azonnal elhatározta, hogy az áldozatul esett halászbárka tulajdonosa családja javára fölolvast fog tartani. A nemes ügynek csakhamar megnyerte *Littrow* Henrik öreg barátját is, ki mint nyugalmazott nagy kir. tengerészeti felügyelő, és tengerész ezredes Abbaziában éli napjait. — A báró *Mundy* által tartandó fölolvastás tárgya: „*A tengeren történt mentési munkálatokról*”, míg *Littrow* Henrik „*Az adriai tenger halászaival, és a halászbárkákéiról*” fog értekezni. Az érdekes fölolvastás ma vasárnap délután öt órakor tartatik meg az abbaziai Stefánia hotel nagy termében. — A belépti díjakat mindenki a saját tetszése szerint fizeti.

A pécsi dalárda Fiumében. — A pécsi dalárda, mely országos figyelem mellett, csaknem régebben tartotta meg 30 éves fönállásának jubileumát, mint arról lapunk zártakor értesültünk, a husvétünnepre Fiuméba készül. A pécsi dalárda annyi diadal után joggal nevezhető az ország első dalárdájának, s így megérkezése, mindenesetre élénk visszhangra fog találni a kikötő város lakossága körében. A dalárda a közönség kívánatára esetleg hangversenyt is tart, s ez ügyben a hazafias „Fiumei dalos kör” nem csekély mértékben segíthetné elő a nemes czélt. — Részünkről előre is meg vagyunk győződve, hogy a dalárda a lehető legszívesebben fogadtatásban fog részesülni. — A dalárda fumei kirándulási ügyéről időközönként nem mulasztjuk el értesítést adni.

József főherceg szobra. József főherceg és családja tagjainak szobrai készülnek most a Strobl Alajos szobrász műtermében. *József* főherceget tábornoki ruhában örökölte meg a művész. E szobrokból egy a Ludovica akadémia s egy másik a főherceg budai palotája számára készül, melyet az őszön újjalakítottak s a tél folyamán újra rendeztek be. *Klotild* főhercegnő mellszobra nyitott Stuartgalleros ruhában tünteti fel a főhercegnőt, a kinek a vonásai igen jól el vannak találva. A harmadik szobor *László* főherceget vadász ruhában és helyzetben állítja élénk. E szobrokhöz a főhercegi család tagjai többször ültek a művésznek, a ki e czélből utazott Alcsutra és ott hosszabb időt töltött.

A „Tengerre magyar”. *Tóth* Béla zseniális ironk, a legújabbban ismét egy közhasznú munkán: a magyar idézetek gyűjteményén dolgozik. Így jutott azután *Felméri* Lajos kolozsvári egyetemi professor szívesege folytán a „Tengerre magyar” genealogiájához. Szerinte *Kossuth* Lajos e híres mondása eredetileg nem így szült. A *Heti Lap* 1846-iki évfolyamában *Kossuth* felhívása ez: *Tengerre magyar!* Később változtatták meg mások így: *Tengerre magyar!* midőn a magyar ifjakat a tengerészpályára tüzeltek e jelszóval.

A halász sorsa. A chioggiai halászközt, kik a téli időszakban bizarr halászbárkákkal szelik keresztül és kasul a Quarnerot, nem egyszer járnak nehéz, és kivált vihar idején veszedelmes munkájuk közben szerencsétlenül. E hó 11-kén éjjel is csunya időben halászközt két bárka személyzete, hogy reggelre legyen elég friss hal a fumei piacson. — Egy erős szélrohamban az egyik bárkát, hirtelen fölfordította. Négy halász volt a hajócskán; kettő megmenekült, kettő pedig, a gazda és egy fiúcska hirtelen elmerül. A másik halász bárka egyik embere, hajnalban értesítette Ikában szerencsétlenségről a magyar horvát gőzhajózási társaság „Ika” a gőzösének kapitányát, *Lovrich* Románt; a kapitány az „Ika” gőzössel a fölborult gőzhajónak

azonnal segítségére sietett, s azt Cherso sziget-alatt a barátklastrom irányában reggel 1/2 9 órakor megtalálta.

A mint a mentők a vész színhelyére érkeztek csaknem a vér fagyott meg ereikben; a fölborult hajónak a vízszinere jutott fenekét kétségbeesetten kopogtatta valaki, közbe közbe elhaló tompa hangon segélykiáltás hallatszott. A fölborulás folytán a bárka belsejében légüres tér maradt, hornét a halászfű kiáltása és dörömbölése tört elő. — A fiú megmentése a legnagyobb óvatosságot igényelte, mert a támadt nyílás folytán a hajó légmentes üregét ellepő vízben a fiú nagyon is könnyen megfuladhatott volna. — A mentők között hajóács is volt, ki a hajó domború fenekén ügyesen léket vágott, melyen át a fiút hirtelen a szabadba vonták. Képzeltető a mentők öröme és meglepetése; minden szem könyezett; a segény fiú sokáig nem tudott szőhozz jutni; 6 órán át volt a bárka sötét üregében, s a veszedelemnek tudatában. A szegény fiút, a mentőkkel együtt Ika község lakossága nagy örömmel és az utóbbiakat megérdemelt dícséretekkel fogadták. — A dolognak tragikus része, hogy a halászgazda ott lette halálát a kenyéradó ridég hullámokban.

A Mária árvaház javára. A Mária árvaház javára Hohenlohe herceg, 60 fírtot, Whitehead Róbert pedig 50 fírtot adományozott.

Hangverseny a kaszinóban. A „*Casino Patriottico*”-ban tegnap vették kezdetüket a farsangi mulatságok ifj. *Cimadori* A. sikerült hangversenyével. — A kaszinóban egyébiránt a farsangi idény alatt minden szombaton este fánchezestély lesz.

Éltető napsugár. A ködös, esős és egészségtelen időjárás után, mely csaknem három hétig tartott, tegnap szombaton derült ki ismét a felhők által eltakart égboltozat. — A csöndes hideg időjárás bizonyára kedvezően fog hatni a nem csekély mértékben megzavart közegészségügyi viszonyokra.

Susak haladása. A Fiume mellett a Fiumarán túl fekvő Susak, mely eddig is valóságos mint helységgé nőtte ki magát, egy újabb intézkedésével, meg épen alighanem egyedül fog állani az egész világon. Susak, melyről talán már is el lehet mondani, hogy a legszebb falu a világon, még inkább el lehet ezt róla mondani, ha a tervben levő villamos világítást a község megvalósítja. — Miatán a villamvilágítás ép annyiba kerülne mint a gázvilágítás a község ügyét híven viselő *Bacich* Henrik polgármester a villamvilágítást Susakon valószínűleg meg fogja honosítani.

Vizsgálatok a fumei kereskedelmi tengerészeti főiskolán. A fumei m. kir. tengerészeti főiskolán a f. évi tanév I. félévi vizsgálatai, mint értesültünk, e hó utolsó napjaiban fognak megtartatni.

Egészségese katonák. A Fiumében állomásozó Jellačić ezred katonái közül, a közelmúlt 1891 év folyamán, csak három ember halt meg, a mi minden-asetre aránylag ritka csekély halandóság.

A szegény tanulók javára. *Kornitzer* József helybeli kereskedő a fumei kereskedelmi akademia szegény tanulókat segélyző alapja javára 12 fírtot adott mely összeget *Fröhlich* M. kereskedő gyűjtötte, hogy az jótékony czélra fordíttassék.

Az influenza Fiumében. Az influenza, mely különösen a múlt évi december hóban s e hó elején nagy erővel lépett föl, a legutóbbi napokban aláhagyott s ma már legnagyobb részben csak az influenza utókövetkezményeit sinlik a betegek, kiknél erősebben lépett föl, vagy a kiknél a különben is beteges állapot folytán észrevehetőbb nyomokat hagyott hátra.

A partvidéki horvát gőzhajózási társaság igazgatósága, mint értesültünk ismét egy gőzhajóval szaporította meg

hajó parkját. A nevezett társaság igazgatói *Olivieri* Ferenc és *Poschich* Mihály továbbá *Mikulicich* Márton kapitány a múlt héten indultak Marseilleba, az új gőzös átvételére.

Farangi hírek. A „*Deák*” szálló derek vezetője, ki a nevezett szállót az utóbbi időben óriási költséggel valóságos minta szállodává alakította át, a farsanyi évad alatt nem kevesebb mint kilencz cavalehinát rendez, és pedig: január 16, 23, 31-én február 2, 7, 14, 21 28-án és március 1-én. A belépti díjak: férfiaknak 50 kr., nőknek 80 kr.

Tengerészeti hírek.

Adria hajók forgalma. *Tibor* érk. jan. 12-én Glasgowba; *B. Kemény* ind. jan. 12-én Barcelonából Rouenbe; *Zichy* érk. jan. 13-án Rio de Janeiroba; *Szapáry* érk. jan. 14-én Messinából Maltába; *Stefanie* ind. jan. 13-án Maltából Cataniába; *Széchény* ind. jan. 15-én Fiuméből Braziliába. *Jókai* roueni útjában jan. 14-én érintette Gibraltárt.

A magyar horvát gőzhajózási társaság közzé teszi, hogy a társulat, hajóival érkező mindazon áruk, melyek a hajókirakodásból számított 6 órai időköz alatt a felek részéről el nem szállítanak az illetők költsége és felelőségére a társulati raktába, a vám alá eső áruk pedig az entrepôtsba fognak szállítatni.

Az osztrák Lloyd helybeli aligazgatósága közzé teszi, hogy az Indo-China és Levante felé irányuló áruk, értékek stb. viteldijainak tarifái újévtől kezdve megváltoztattak.

A múlt év november havában elveszett hajók jegyzéke. A „*Veritas*” iroda hivatalos hivatásai szerint a múlt év november havában összesen 132 hajó veszett el részben összeütközés, zátonyra jutás, tűz, stb. következtében: Ezek közül 45 angol, 17 amerikai, 1 argentinai, 2 dán, 7 német, 14 francia, 2 görög, 3 hollandi, 6 olasz, 1 mexikói, 26 norvég, 6 svéd és 5 orosz.

Az elveszettek közt volt 24 gőzös és pedig: 14 angol, 1 amerikai, 2 német, 1 braziliai, 1 francia, 1 olasz, 3 norvég és 1 portugál.

Elpusztult olasz hajó, A *Sindh* nevű francia gőzösön e hó 10-én egy olasz tengerész kapitány és két tengerész érkezett Marseilleba. A tengerészek a *San Pietro* nevű vitorlás hajóról menekültek, melyet az imént említett *Sindh* gőzös a Lipari szigeteket mentén kettétörtött. A *San Pietro* személyzete hét emberből állott, de mindamellett, hogy a *Sindh* gőzös, öt órán maradt a katasztrófa színhelyén, a többi négy ember föltalálható nem volt.

Hajók silány keresete Odessában. Odessából írják, hogy a gőzösek viteldíjai az ottani piacokon rakomány hiánya miatt igen alázállottak, úgy anynyira, hogy a gőzösek nagy része csakis fenék teherrel indul tóra. Londonba vagy Antwerpenbe csak 5 shillinget fizetnek tonnánként.

Kereskedelmi hírek.

Az olasz borok Dalmáciában. A zárai *Dalmata* írja, hogy aspalatói, francia konzul rendeletet kapott, hogy az osztrák-magyar-olasz kereskedelmi szerződés életbe léptetése után, az olasz boroknak *dalmát minőségű* jelzés alatt Franciaországba való behozatalának meggátlása czéljából a dalmát bor szállítók részére eddig kiadni szokott *származási igazolványok*, a jelzett időtől kezdve többé ne adassanak ki.

Magyar kiviteli- és csomagszállítási részvénytársaság. E társaság, melynek keletkezését néhány hét előtt jeleztük, jan. 6-án alakult meg. A részvénytőke egyelőre 350.000 frt, 3500 drb,

egyenként 100 frtról szóló teljesen befizetett részvényben. A társaság czélja: baromfi, tojás gyűmölcs, vad és egyéb élelmezési cikkek rendszeres kivitele és értékesítése valamint a csomagszállítási ügylet folytatása. Utóbbi czélből a *Hirsch* C. H. és társa czég budapesti üzletét és magyarországi szervezetét a társaság vétel útján megszerezte. A csomagszállítási üzlet hasznában a postakincstár részesedik. Az igazgatóságba lettek választva: *Neményi* Ambrus, *Mezei* Mór, *Engel* Pál, *Hirsch* Károly, *Henrik*, *Brachfeld* Lajos és *Parlagi* Ferencz, utóbbi egyszersmind mint ügyvezető igazgató. A kereskedelemügyi miniszteriumnak fentartott az a jog, hogy az igazgatóságban egy tagot nevezzen ki. A társaság február elejével kezdi meg működését.

Franciaország borbevitale 1890-ben. Hivatalos adatok alapján Franciaország 1890-iki borbevitelénél a következő mennyiségek szerepelnek: Spanyolország és Portugália: 7.851,792 hl. Algír 1.959,031 hl., Németország és Osztrák-Magyar monarchia 678,743 hl., Olaszország 19,811 hl., Tunis 9882 hl., összesen 10.519,259 hl. Az Osztrák-Magyar monarchia összegében, a legnagyobb tétellel Dalmácia szerepel.

Irodalom és művészet

Az „Ifjú Magyarország”, az ifjuság számára szerkesztett szépirodalmi és társadalmi új hetilap 1. sz. száma megjelent. A lap nemcsak a kiállítás, de tartalom tekintetében is páratlanul áll az ifjusági lapok között. — A szerkesztők nevei különben elég biztosítékul szolgálnak arra nézve, hogy a magyar ifjuság az ő nevelésének, érületének gondolkodásmódjának stb. megfelelő, újságot kapjon a kezére. A lapot *Bartók* Lajos, *Németh* Ödön és *Kürthy* Emil szerkesztik. Előfizetési ára egész évre 6 forint, s megjelenik minden vasárnap.

A „Gazdasági Mérnök” megjelenik minden vasárnap gazdag és változatos tartalommal, díszesen kiállítva. Szerkeszti és kiadja *Gonda* Béla műszaki tanácsos, műgyeteni m. tanár. A „*Gazdasági Mérnök*” előfizetési ára egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt. Az előfizetők ingyen kapják a „*Gazdasági Mérnök*” szelnaptárát 1892-re a közhasznú adatok és tudnivalók gazdag gyűjteményével.

Az előfizetések a kiadóhivatalba, Budapest IX. Lónyay u. 11 sz. a küldendők.

M. kir. államvasuti ügyek.

Garam Hídvég megállóhely menetdíjai. A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a Péteri és Pusztató állomás közt fekvő Garam-Hídvég megállóhelyre nézve jövőben a Péteri állomás részére megállapított menetdíjak fognak szedtetni.

Osztr. magyar bajor vasuti kötelék. Az osztrák magyar bajor vasuti köteléki forgalomban 1891. évi június hó 1-től érvényes gabona díjszabás III. rész 2. füzet 20, 101, 227 és 242. lapján *Marquartstein* állomás részére foglalt díjtételek f. évi január 1-től kezdve 100 kg. ként 0.06 márkával rövidítettek.

A m. kir. államvasutak kezelése alatt álló debreczen-füzesabonyi h. é. vasutnak a megnyitás napjától érvényes árudíjszabásához (II. rész) f. évi február hó 1-jével az I. pótlék lép életbe, mely a fődíjszabás VI. fejezete alatt foglalt áru forgalmi korlátozások módosítását, továbbá díjtételek érvényen kívül helyezését és helyesbítéseket tartalmaz. Ezen pótlék példányai a m. kir. államvasutak díjszabási szakosztályában darabonként 5 krért kaphatók.

Felölös szerkesztő és tulajdonos **Mócs** Zsigmond.

ÓVÁSI! A hírneves Dr. Forti-féle sebtapaszt különösen hazánkban, de a külföldön is szívesen használják. A legutóbbi időben a kipróbált gyógyszerje sebtapaszt többben is használták, melyek azonban a Dr. Forti-féle eredeti sebtapasznak valószínűleg csak a halvány utánzatai. Ova intjük tehát a nagyérdemű közönséget, hogy a Forti-féle sebtapaszt vásárlásánál a Dr. Forti-féle sebtapaszt kérendő, mely nem tévesztendő össze a Forty K és Forty György-féle sebtapaszzal, melyek sem színükre, sem szagukra nézve nem

hasonlítanak az eredetihez. Ez okból a Forti-féle sebtapaszt csak akkor fogadható el valódi dr. Forti-féle sebtapaszt gyanánt, ha az a használati utasításon a mellékelt alakú „védjeggyel” és Forti László eredeti kézzel írt szöveggel a csomag külsőjén dombor nyomatú védjeggyel van ellátva. Tisztelettel 1891. nov. hó

Forti László

Budapest (Buda), I. ker., várfok-utca 14. sz.

Árak csomagonként használati utasítással együtt: kisebb 50 kr., nagyobb 1 f., Postán az ár előreküldése vagy utánvétel mellett 10-20 kr-ai több. Postán csak nagyobb csomagok küldetnek sőt Valódi minőségben kapható: Főraktár: Budapest Török József ur gyógyszerüzében király-utca 12. és a legtöbb itteni fővárosi nemkülönben külföldi valamint Magyarország nagyobb városaink gyógyszerüzében. 2-6 Fiumében kapható: PRODAM J. udvári szállító gyógyszerésznél (Corso).

Bor kivonat.

Kitűnő és egészséges borknak azonnali elkészítéséhez, ajánlom e kipróbált különlegeséget. Az így készült bor a valóditól meg nem különböztethető. 2 kilo ára (mely 100 liter bor elkészítéséhez elegendő) 5 f. 50 kr. utasítás a készítésre díjmentesen mellékeltek. A legjobb eredmény, és a gyarmány egészséges tulajdonsága tekintetében jót állók.

Szesz-megtakarítás

Képes Családi Lapok

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Szerkeszti: Dr. Tolnay Lajos, Főmunkatárs: Dr. Váradi Antal. Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. Murányi Armin.

Előfizetsi ára:

a „Hölgyek Lapja” című divát-melléklettel s a Regény-melléklettel együtt:

Egész évre 6 f. Ft. Félévre 3 f. Ft. Negyedévre 1 f. Ft. 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” című hetilap új negyedik lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar műveltség családoknak e szellemi kincsét még a következő író és írók támogatják: Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Rudnyanszky Gyula, Dalmady Győző, Mikszáth Kálmán, Komócsy József, Temérdák (Jeszzenszky Danó), dr. Prem József, dr. Sziklay János, Incefy László, Paál Lajos, dr. Dániel, Dangi János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gyula, Mery Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba Palotay Ágost, stb. Bevezető: Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mária, Kuliffay-Benitzky Irma, Harmath Lujza, Hevessiné-Sikor Margit, V. Gaál Karolina, Karlovsky Ida, Mericzay Káressa Irma, stb.

A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legelkenőbb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden változatát felöleli; képei a jelen eseményeit s a legújabb festők műveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja” című havonként kétszer megjelenő divatmelléklete a legújabb divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonyok valóságos szellemi tükre, a megnemesítő és nevelő és egészség s gazdaság, kertészet, a háztartás s a honyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melytől hölgyeinket be ne avatná!

Regény-melléklete külön beküldhető négy kötet érdekes regénnyel ajándékozva még évenként az előfizetőt.

A „Képes Családi Lapok”-nak még a zöld borítéka is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, kép-, szám- és ponttalványokkal és szórjévtényekkel, melyeknek megfejti értékes jutalmakat kapnak.

A „Képes Családi Lapok” gazdag tartalma és számos melléklete dacára mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap; azért bizton számíthatunk minden honfű és honleány, minden magyar család támogatására és pártfogására.

Mutatószámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — lejegyzésükben levelezőlapon — hozzáférődnak.

A 71 az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 1 regényt; és a ki 3 frt. előfizetési összeget és 30 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két eredeti regényt küld ajánlva jutalmulni.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal. Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyveskereskedésben.

Előfizetések (a hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest, Nagykorona-utca 20. szám.

Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk.

résztel, a pálinkánál az én felülmúlhatlan erősítő-esszenciám által, mely az italnak kellemes, és sikerült azt kölcsonoz, e szer kizárólag nálam kapható.

Ára különként 3 f. Ft. 50 kr. 600-1000 literig használati utasítás.

E különlegességekből bármennyi esszenciát ajánlok, rum, cognac, finom likörök stb. gyártására, felülmúlhatlan minőségben. A készítéshez szükséges utasítások díjmentesen mellékelve lesznek. Árjegyzék bérmentve.

Pollak Fülöp Károly

Esszenciák különlegességi gyára Prágában megbízható ügynökök keresetnek.

Egy kelet-afrikai üzletbe (Madagaszkár szigetére) kisebb tőkével társ keresetnek. Az üzletjövendősége minden kétséget kizárólag kimutatható. Bővebb értesítést lapunk szerkesztőségére ad.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. közönséget értesítenem, hogy vésnöküzletemet a Probaszka-féle házba és pedig a „Città di Trieste” nevű étteremmel szemben levő bolt-helyiségbe helyeztem át Tisztelettel

Poras Izidor.

nélkülözhetetlen minden szabá-zathoz és nagyon széleskörű minden családnak valamint kirakatok díszítésére, női-ur és gyermekszobák valamint fehér szövött és divatru üzlethez, s. b. Bedronek J. féle cs. kir. szab. próbamellszobor gyárából elismert kitűnő kivitelben legolcsóbb eredeti gyári arakon.

Wald Mihály egyedüli főraktára BUDAPEST, VII. ker. Károly utca 21. Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. Vidéki megrendeléseknél költség nélküli csomagola. 1-3

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15 SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel“

Vértisztító labdaesok.

ezelőtt általános labdaesok neve alatt az utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdaesok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Ertizedek óta ezen labdaesok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házszerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdaesok házszerül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-szavak, májbetegségek, köhögés, vértelenség, aranyér, béltelesség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is; így sápkórú, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdaesok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdaesok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozznak intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdaesokot egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. okt. 22-én.

Tekintetes Úr!

Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdaesokból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flódnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akaratára volt, hogy az Ön labdaesokai kezei közé kerültek, melyeknek hatását e-zennel megírom: Én gyermekégyben megültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra-méltó labdaesokai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdaesok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondok e-zennel Önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurttal és vizkórósággal, már életet is megunt, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdaesokból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legjobb tisztelettel

Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márczius 27-én.

Tekintetes Úr!

Alulírott ismetellen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdaesokból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésem kifejezni ezen labdaesok értéke felett és azok, a hol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani Ezen hálaíratom tetszészerinti használatára Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotsehdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

T. Úr!

Felkértem, miszerint az Ön vértisztító labdaesokból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdaesokainak köszönhetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem 67 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdaesok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdaesok csakis a Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban, Bécsben I. Singerstrasse 15 sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdaesokot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 f. 05 kr-ba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 f. 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbi beküldésénél (mely legjobban postautalvánnyal eszközölhetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 f. 25 kr., 2 csomag 2 f. 30 kr., 3 csomag 2 f. 35 kr., 4 csomag 4 f. 40 kr., 5 csomag 5 f. 25 kr. és 10 csomag 9 f. 20 kr-ba kerül.

Amerikai köszvénykenőcs.

gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok, n. m.: gerinczagy-bántalom, tagszagattás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggattás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.!

Tannochinin hajkenőcs.

Pserhofer J.-től Évek hosszú sora óta valamennyi hajnevelő szer között orvosok által a legjobb elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz.

Steuerei tanártól Útes és szúrás által okozott sebeknél, mérges dagadtoknál, ujkkukac, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva, 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam

Pserhofer J.-től Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve, 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedy.

egy általános ismert kitűnő hazi-szer susut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 üveges-ke ára 50 krajczár. 2 üveg bérmentve 1 forint 50 kr.

Élet-esszencia

(prágai csöppek), megrotított gyomor, rossz emésztés és mindenemű altesti bajok ellen kitűnő házszer. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 f. Ft.

Általános tisztító-só

Bullrich A. W.-től Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, n. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörög, gyomorfévs, aranyér, dugulás stb. ellen, 1 csomag ára 1 f. Ft.

Angol esodabalsam

1 üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen.

Ezen por a lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, éppen tartja a lábélt és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam,

kitűnő szer go-lyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só

kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál, 1 csom. 1 f. Ft.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel-és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktárban vannak, és a készletben, netán nem levők gyorsan és olcsón megszerelhetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközölhetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdaesok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztaknak; ennek következtében kérek csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdaesokot követelni; és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek nek használati utasítása a Pserhofer J.-név-aláírással fekte szinben és minden egyes doboz fedelén ugyanazon aláírással vörös szinben van ellátva. 2-12